

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/105/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013201248
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013201248.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu: JUDr. F. T., LL.M., U., zastúpený: IUGIS LEGAL, s.r.o., AK Godrova 12, 811 06 Bratislava, zastúpená konateľom a advokátom JUDr. Katarína Iľanovská, LL.M. PhD., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 31564/2013-23-11 zo dňa 29.04.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 170/2013-68 zo dňa 02.12.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 170/2013-68 zo dňa 02.12.2014 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 148,22 €, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu IUGIS LEGAL, s.r.o. Godrova 12, 811 06 Bratislava.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vrátil na ďalšie konanie potvrdzujúceho rozhodnutie žalovaného č. 31564/2013-23-11 zo dňa 29.04.2013 v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa č. 222/2013-34-1 zo dňa 28.03.2013 o nesprístupnení informácie v celom rozsahu, o činnosti kancelárie zástupcu SR pred súdmi EÚ za obdobie november 2012 až február 2013, materiál k prvému bodu programu Medzirezortnej komisie pre zastupovanie SR pred súdmi EU, konanej 07.02.2013, podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií, pretože požadované informácie sa týkali rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie ako medzinárodného súdneho orgánu.

Krajský súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného zistil, že dňa 22.03.2013 žalobca doručil žalovanému e-mailom žiadosť o informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z., ktorou požiadal o

„zaslanie materiálu k prvému bodu programu informácie o činnosti kancelárie zástupcu SR pred súdmi EÚ za obdobie november 2012 až február 2013 medzirezortnej komisie pre zastupovanie SR pred súdmi EÚ konanej dňa 07.02.2013". Žalovaný rozhodnutím č. 222/2013-34-1 zo dňa 28.03.2013 v žiadosti žalobcu o informácie nevyhovel a požadované informácie v celom rozsahu neprístupnil, keďže sa týkajú rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie ako medzinárodného súdneho orgánu teda z dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z. Žalobca ako žiadateľ podal v zákonnej lehote proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa rozklad, ktorý bol doručený dňa 16.04.2013. Rozklad odôvodnil tým, že rozhodnutie správneho orgánu považuje za neústavné a nezákonné, okrem iného pre nesprávne právne posúdenie a nezrozumiteľnosť, pretože vychádza z výkladu, ktorý je v rozpore so zákonom o slobode informácií, Ústavou SR a ústavne konformným výkladom práva. Napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, podaný rozklad proti nemu, ako aj predložený spisový materiál v danej veci preskúmala osobitná komisia v celom rozsahu podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku a navrhla ministrovi rozhodnutie ministerstva potvrdiť ako vecne správne, čo sa aj stalo rozhodnutím č. 31564/2013-23-11 zo dňa 29.04.2013.

Krajský súd dospel k záveru, že cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie poskytovaných o činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní zamýšľaným zákonodarcom v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií bola ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdov (resp. orgánov činných v trestnom konaní) a tým aj verejný záujem na neustrannom a nezávislom súdnictve, ktorý cieľ je potrebné považovať za legitímny s ohľadom na ústavne ustanovený obsah dotknutého základného práva (rozsudok NS SR 8Sžf 3/11).

Vzhľadom na vyššie uvedené konajúci krajský súd mal za to, že informácie, ktoré žiadal žalobca, a to zaslanie materiálu k prvému bodu programu „informácie o činnosti kancelárie zástupcu SR pred súdmi EÚ za obdobie november 2012 až február 2013 Medzirezortnej komisie pre zastupovanie SR pred Súdnym dvorom Európskej únie, konanej dňa 07.02.2013 nie sú informácie, ktoré by nemali byť sprístupnené podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z. Informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií sú obsiahnuté v súdnom spise. Krajský súd mal za to, že uvedený materiál vzhľadom na vyššie uvedené žiadnym spôsobom nezasahuje do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Namietal, že krajský súd nedostatočne preskúmal včasnosť podania žaloby, ktorá mu bola doručená poštou dňa 03.07.2013, po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby proti napadnutému rozhodnutiu, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 02.05.2013.

V merite veci žalovaný namietal, že odôvodnenie rozsudku obsahuje len strohé konštatovanie, že informácie, dotýkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, sú obsiahnuté v súdnom spise. Žalovaný vôbec nepozná úvahu, ktorou k takémuto konštatovaniu súd dospel. Aj keby bola táto úvaha správna a výklad ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z. z. by bol taký, že informácie (listiny), ktoré obsahuje súdny spis, je možné v každom prípade považovať za informácie dotýkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, z uvedeného výroku nie je možné korektným logickým uvažovaním dospieť k záveru, že iné informácie (t. j. tie, ktoré neobsahuje súdny spis), nemôžu byť informáciami dotýkajúcimi sa rozhodovacej činnosti súdu.

Žalovaný má za to, že informácie požadované žiadateľom sú informáciami, ktoré obsahujú súdne spisy (spisy súdov EÚ), resp. predstavuje priame preklopenie informácií zo súdneho spisu do prehľadnejšej tabuľky 3. Presný popis požadovaného materiálu obsahuje prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 222/2013-34-I zo dňa 28. 3. 2013 na str. 3, z ktorého je zrejmé, že každá časť tabuľky obsahuje zápis priamo vychádzajúci z podaní doručených zo súdov EÚ alebo podaní odoslaných na súdy EÚ.

Žalovaný má na jednej strane za to, že úlohou povinnej osoby pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií nie je posudzovať otázku, či sprístupnením požadovanej informácie sa zasiahne do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu. V takom prípade by obmedzeniu prístupu k celému obsahu súdneho spisu (nielen spisu Súdneho dvora EÚ, ale i všetkých vnútroštátnych súdov SR) v prípade právoplatne skončenej veci ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z. z. nebránilo.

Na druhej strane v prejednávacom prípade ide práve o situáciu, pri ktorej sprístupnenie obsahu požadovaného materiálu môže zasiahnuť do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ. V tejto súvislosti sa vynára významný nedostatok napadnutého rozhodnutia a zjavne i konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Súd neprejavil žiaden záujem o skúmanie a posudzovanie obsahu požadovaného materiálu. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, aké závery súd vo vzťahu k obsahu materiálu prijal, resp. neprijal žiadne.

Obsah požadovaného materiálu žalovaný popísal v prvostupňovom rozhodnutí. Pri uvedení si podstaty a povahy konaní pred Súdnym dvorom EÚ je z neho zrejmé, že sprístupnenie požadovaných informácií by mohlo priamo zasiahnuť do rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie. Konania pred uvedenými súdmi predstavujú proces vedúci k ovplyvňovaniu medzinárodných a diplomatických vzťahov (vzťahov medzi členskými štátmi EÚ, tretími krajinami a EÚ), s dôsledkami na dôležité vnútroštátne otázky. Konania pred súdmi EÚ majú teda významný vplyv na dôležité záujmy Slovenskej republiky, iných členských štátov, tretích štátov, medzinárodných inštitúcií, nadnárodných korporácií i fyzických a právnických osôb (podnikateľských, občianskych združení a pod.). Sprístupnenie požadovaného materiálu, resp. i niektorej jeho časti, by viedlo v prvom rade k vyvradeniu procesnej stratégie Slovenskej republiky v konaniach pred súdmi EÚ, čo by ovplyvnilo správanie sa iných subjektov s konkrétnym záujmami v konaní (napríklad vstup veľkého počtu rôznorodých vedľajších účastníkov do konaní; následky v medzinárodných vzťahoch; ovplyvnenie postupu a procesnej stratégie zo strany iných účastníkov konania), v konečnom dôsledku vedúce k zásahom do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ (napríklad nevyhnutnosť zo strany súdov EÚ v konkrétnom konaní vypracúvať veľké množstvo verzií podaní účastníkov s rôznym stupňom anonymizácie určených pre doručenie všetkým rôznorodým vedľajším účastníkom; uvedenie si dopadov na medzinárodné vzťahy a diplomatické styky; prispôbenie procesnej stratégie ostatných účastníkov konania procesnej stratégii SR vyplývajúcej z požadovaného materiálu). Vyššie uvedené skutočnosti jednoznačne vyplývajú už z prvostupňového rozhodnutia zo dňa 28. 3. 2013.

Žalovaný teda má za to, že v tomto prípade sprístupňovanie požadovaných informácií by bolo spôsobilé zasiahnuť do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ. Žalovaný uvedený záver prijíma napriek tomu, že ho v princípe nepovažuje za nevyhnutný predpoklad pre aplikáciu obmedzenia podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z. z. Na druhej strane by sa pre úplnosť žalovaný poukazuje na to, že niektoré čiastkové informácie o konaniach pred súdmi EÚ sú zverejnené na webovej stránke Súdneho dvora EÚ.

Žalovaný má za to, že je daný odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) OSP, keďže súd nesprávne vec právne posúdil najmä v dvoch ohľadoch, v prvom rade v tom, či existuje povinnosť povinnej osoby v prípade aplikácie obmedzenia prístupu k informáciám podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 211/2000 Z. z. skúmať spôsobilosť zásahu do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (podľa názoru žalovaného taká povinnosť neexistuje), v druhom rade v tom, že či sprístupňovaním požadovaných informácií by došlo k zásahu do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ (podľa názoru žalovaného by k tomu došlo).

Napokon žalovaný má za to, že sa mu ako účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom, keďže mu nebolo doručené vyjadrenie žalobcu zo dňa 26. 11. 2014 (so všetkými dôsledkami tohto postupu, t. j. nemohol sa s ním ani len oboznámiť), čo zakladá odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP.

Žalovaný odvolaním napáda i rozhodnutie o povinnosti nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia. V písomnom vyjadrení k žalobe (v bode VII) žalovaný navrhol súdu aplikáciu ustanovenia § 250k ods. 1 OSP, kde pre uvedený postup uviedol i relevantné dôvody. Súd sa uvedeným návrhom vôbec nezaoberal, čo podľa názoru žalovaného zakladá samo osebe odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP.

Žalovaný na prednesených námietkach trvá a má za to, že v tomto prípade išlo o právne zastúpenie len „pro forma“, napokon na žalobcu sa nevzťahovala ani povinnosť zastúpenia advokátom podľa § 250a OSP, keďže má sám právnické vzdelanie.

Ako žalovaný uviedol v písomnom vyjadrení k žalobe, žalobca podal viacero žalôb o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného vo veciach slobodného prístupu k informáciám podľa zák. č. 211/2000 Z. z. (v čase vyhotovenia vyjadrenia zo dňa 18.12.2013 žalovaný mal vedomosť o ôsmich,

pričom v súčasnosti ich je najmenej deväť), pri čom v každom prípade je zastúpený totožným právnym zástupcom, čo v súvislosti s časovou a vecnou súvislosťou všetkých žalôb svedčí o neúčelnosti najmenej úkonu spočívajúceho v prevzatí a príprave zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom.

Žalobca v zastúpení advokátkou vo vyjadrení zo dňa 24.03.2015 k odvolaniu žalovaného uviedol, že zásielka bola v posledný deň lehoty (02.07.2013) odovzdaná na poštovú prepravu a doručená súdu 03.07.2013. Uvedené vyplýva z predloženej doručenky k zásielke. Okrem toho na poštovej obálke je nalepená poštová známka obsahujúca číslo úradnej zásielky. Predložená doručenka ako aj samotná poštová obálka spolu s nalepeným číslom úradnej zásielky (US264026831SK) založená v spise vyvracajú záver žalovaného, že žaloba bola podaná oneskorene. Okrem toho, žalobca predložil odvolaciemu súdu stanovisko Slovenskej pošty, a. s. preukazujúce, že žaloba bola odovzdaná na poštovú prepravu včas, dňa 02.07.2013. Záver krajského súdu, že ak žaloba bola súdu doručená dňa 03.07.2013, musela byť odoslaná na poštovú prepravu pred uvedeným dátumom, je teda logický a berie do úvahy známy fakt, že štandardné poštové zásielky nie sú doručované adresátovi ešte v deň ich podania.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného k nedostatočnému odôvodneniu rozsudku, žalobca s touto námietkou žalovaného nesúhlasí. Žalobca poukazuje na to, že z rozsudku jednoznačne vyplýva, prečo sa na požadované informácie nevzťahuje ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZSI. Je tomu tak preto, že požadované informácie nezasahujú do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie. Pri výklade ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZSI súd vychádzal aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR. V prvom rade žalobca poukazuje na to, že požadované informácie - materiál k prvému bodu programu „Informácie o činnosti kancelárie zástupcu SR pred súdmi EÚ za obdobie november 2012 až február 2013“ resp. prinajmenšom značná časť obsahu predmetného dokumentu, je verejne dostupná každému buď v sídle Súdneho dvora EÚ na základe čl. 22 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora EÚ alebo priamo na webovej stránke Súdneho dvora EÚ. Skutočnosť, že podstatná časť (ak nie všetky) z požadovaných informácií obsiahnutých v materiáli je verejne dostupná každému v sídle Súdneho dvora EÚ alebo na webovej stránke Súdneho dvora EÚ vyplýva:

a) z emailovej informácie Tlačovej a informačnej sekcie Súdneho dvora EÚ, b) z výpovede zástupkyne SR pred súdmi EÚ. Vzhľadom k tomu, že žalobcom požadované informácie sú buď v celom rozsahu alebo čiastočne verejne dostupné každému v sídle Súdneho dvora EÚ alebo na webovej stránke Súdneho dvora EÚ, krajský súd v rozsudku správne právne interpretoval ust. § 11 ods. písm. d) ZSI keď uviedol, že požadované informácie sa nedotýkajú vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ. K inému záveru súd v rozsudku podľa žalobcu ani prísť nemohol, pretože požadované informácie sú verejne dostupné a ide o informácie evidenčného charakteru, ktoré nijako nezasahujú do vlastnej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ.

Aj verejná ochrankyňa práv v upovedomení o výsledkoch vybavenia podnetu pod spis. zn.: 1799/2014/VOP zo dňa 04.08.2014, „Pojem „rozhodovacia činnosť súdu“ je potrebné vykladať v súlade sústavou Slovenskej republiky. V každom individuálnom prípade musí povinná osoba zhodnotiť či požadované informácie možno pod tento pojem subsumovať. Nepatria sem totiž všetky informácie o súdnom konaní. Pri rozhodovaní o tom, či informáciu možno alebo nemožno sprístupniť, je potrebné zodpovedať otázku, či poskytnutie požadovaných informácií, bolo spôsobilé ohroziť práva a právom chránené záujmy účastníkov konania alebo iných osôb, bezpečnosť štátu, verejný poriadok, verejné zdravie a mravnosť alebo zasiahnuť do nezávislosti rozhodovania súdu. Ministerstvo spravodlivosti SR ako povinná osoba má k dispozícii informácie o konaniach vedených pred Súdnym dvorom Európskej únie a ich spisových značkách, aj o tom, v ktorých konaniach poskytlo vyjadrenie. Tieto informácie malo sprístupniť lebo požadované informácie sú informácie, ktoré sa netýkajú priamo obsahu spisu. Sú to informácie evidenčného charakteru a nič nebráni ich zverejneniu (resp. sprístupneniu). Spisové značky konania patria medzi informácie, ktoré nemožno zaradiť pod pojem „rozhodovacia činnosť súdov, rovnako ani informáciu o tom, či bolo vo veci poslané vyjadrenie, nemožno považovať za rozhodovaciu činnosť súdu. Uvedené upovedomenie sa pritom týkalo prístupu k spisovým značkám konaní Súdneho dvora EÚ, v ktorých Slovenská republika podala akékoľvek vyjadrenie, teda išlo o časť materiálu a teda aj obdobné informácie, ktorých sa domáhal žalobca od žalovaného pred vydaním napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že sprístupnením materiálu by sa zasiahlo do rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ, toto tvrdenie žalovaného je podľa žalobcu zjavne nesprávne. Ako žalobca poukázal v bode 8. tohto vyjadrenia, je obsah materiálu resp. jeho podstatná časť verejne dostupná každému v sídle

Súdneho dvora EÚ alebo na webovej stránke Súdneho dvora EÚ, čo výslovne vyplýva z predloženého emailu Tlačovej a informačnej sekcie Súdneho dvora EÚ, ako aj z výpovede zástupkyne SR pred súdmi EÚ. Napokon pripúšťa to aj žalovaný vo svojom odvolaní. Rovnako platí, že požadované informácie sú evidenčného charakteru, na ktorý sa v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR nevzťahuje výnimka ust. § 11 ods. 1 ZSI. Keďže požadované informácie boli verejne dostupné každému a majú evidenčný charakter, nemohlo a nemôže z povahy veci dôjsť k zasahovaniu do rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ. Ak bol žalovaný názoru, že niektorá časť materiálu nie je verejná dostupná alebo by objektívna zasiahla do rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ, mohol obmedziť prístup k týmto informáciám na základe ust. § 12 ZSI. Podľa žalobcu však žalovaný nebol oprávnený zamietnuť prístup k celému obsahu materiálu.

Žalobca ďalej poukazoval na to, že vyjadrenie žalobcu bolo žalovanému doručené, a to priamo na pojednávaní dňa 02.12.2014, keďže pre krátkosť času nemohlo byť doručované poštou. Právny zástupca žalovaného nepožiadala súd o prerušenie pojednávania za účelom naštudovania tohto vyjadrenia, napriek tomu sa k nemu v krátkosti vyjadril. Preto nie je zrozumiteľné, prečo žalovaný v odvolaní udáva, že sa k vyjadreniu žalobcu nemohol vyjadriť.

Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného z jeho odvolania, že v prípade žalobcu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov právneho zastúpenia. Skutočnosť, že žalobca má právnické vzdelanie sám, ho nijako nezbavuje jeho základného práva na právnu pomoc zakotvenú v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR platí, že aj advokát alebo osoba s právnickým vzdelaním má v súdnom konaní právo nechať sa zastúpiť advokátom a má právo aj na náhradu trov právneho zastúpenia.

Žalobca navrhoval, aby Najvyšší súd SR odvolanie žalovaného zamietol a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 148,22 EUR v zmysle priloženého vyúčtovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že žaloba i odvolanie boli podané včas. Nezistil procesné pochybenia ani v časti trov konania. Preto pristúpil k meritórnemu preskúmaniu odvolania.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám

(zákon o slobode informácií) v znení účinnom ku dňu 28.03.2013 povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku <. a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.

V zmysle uvedeného ustanovenia sa nesprístupňujú informácie, ktoré sa týkajú rozhodovacej činnosti súdu. Informácia má takúto kvalitu v zásade iba počas súdneho konania, až do právoplatného skončenia veci. V súdnej terminológii sa takýto predmet konania označuje ako „živá vec“. Ide o historický princíp. Priebeh konania je ovládaný procesnými zásadami bezprostrednosti a priamosti, a preto si konajúci súd vždy obstaráva základ a vytvára úsudok pre svoje rozhodnutie iba na základe informácií, ktoré vyjdú

najavo iba pred ním. Až do právoplatného skončenia súdneho konania má verejnosť pasívny prístup k informáciám prostredníctvom účasti na súdnych pojednávaníach. Cieľom tohto ustanovenia je garantovať nezávislosť súdnictva, vylúčiť tým „paralelný priebeh súdneho procesu na verejnosti“. Verejnosť má prístup k informáciám zabezpečený prístupom do súdnych budov a na pojednávania. Rozsudky sa vyhlasujú verejne. Ide o všeobecné princípy, ktorými sa spravujú nielen národné sudy, ale i Súdny dvor Európskej únie.

Podľa § 12 zák. č. 211/2000 Z.z. všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že žalovaný nesprístupnil požadované informácie v celom rozsahu. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z.z. sa však neaplikuje ako izolovaná právna norma, ale vždy v spojení s ustanovením § 12 zákona č. 211/2000 Z.z., cez ktoré ustanovenie sa skúma materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám.

Z obsahu odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia Ev. č. 222/2013-34-I zo dňa 28.03.2013 vyplýva, že „pokiaľ ide o jeho prvú časť, tá sa týka priamych žalôb podaných SR pred súdmi EÚ, a to identifikácie veci, dňa jej odoslania, dotknutého rezortu, oblasti a stavu konania vo veci. Ide teda o informácie, ktoré sa priamo týkajú konaní pred súdmi EÚ, ktoré sa začali na základe iniciatívy samotnej SR, čo vyjadruje záujem štátu na istom výsledku konania.

Druhá časť materiálu sa týka konaní, v ktorých je SR žalovanou stranou, a to či už zo strany Európskej komisie alebo iného členského štátu. Konkrétne ide o identifikáciu „priestupku“ (relevantného predsúdneho konania, na ktoré nadväzuje súdna fáza), dotknutého právneho aktu EÚ, ktorého porušenie je SR vytýkané a zodpovedného rezortu, čísla konania a jeho aktuálneho stavu. Ide teda o informácie, ktoré sa priamo týkajú konaní pred súdmi EÚ vedených proti SR, pričom prehra v spore by predstavovala negatívne dôsledky pre SR.

Tretia časť materiálu sa týka stanovísk predložených SR v prejudiciálnych konaniach, a to identifikáciu veci a dátum jednotlivých úkonov SR, oblasť a identifikáciu rezortu, ktorý je daným konaním vecne dotknutý, ako aj stav konania. To predstavuje informácie, ktoré sa priamo týkajú konaní pred súdmi EÚ o prejudiciálnych otázkach, pričom zapojenie SR vyjadruje záujem štátu na istom stanovisku Súdneho dvora k výkladu resp. platnosti aktu EÚ.

Štvrtá časť materiálu sa týka ostatných konaní, v ktorých SR intervenuje na podporu návrhov niektorého z účastníkov konania. Obsahuje informácie identifikujúce danú vec, účastníkov, oblasť, dotknutý rezort, podporovaného účastníka a stav daného konania. Uvedené informácie sa priamo týkajú konaní pred súdmi EÚ, pričom podpora jedného z účastníkov vyjadruje záujem štátu na istom výsledku konania.

Napokon, piata časť materiálu sa týka iných úkonov SR v konaniach pred súdmi EÚ. Ide o informácie o identifikácii danej veci, oblasti, dotknutom rezorte, type úkonu SR a stave konania. Tieto informácie môžu identifikovať postoj SR k istej právnej otázke, od ktorej môže závisieť aj výsledok daného konania“.

Najvyšší súd konštatuje, že len evidenčné informácie nespĺňajú materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám v zmysle § 12 zák. č. 211/2000 Z.z.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávali z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby poskytnutej advokátkou žalobcovi podľa § 11 ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb 148,22 € (vyjadrenie žalobcu zo dňa 24.03.2015 k odvolaniu žalovaného 139,83 €, režijný paušál 8,39 €).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.